

D&B

RAPPORTAGE

Voorkomen van bijplaatsingen door bewoners
en een verbetering van de schoonbeleving bij
containerparkjes

Rijkswaterstaat

Mei 2019

OPTIMALE INRICHTING CONTAINERPARKJES

In opdracht van Rijkswaterstaat onderzoekt D&B in een pilot hoe de inrichting van containerparkjes helpt om bijplaatsingen te voorkomen en de schoonbeleving onder bewoners kan bevorderen. Rijkswaterstaat wil met deze pilot zicht krijgen op wat de elementen van een optimale inrichting kunnen zijn. De aanbevelingen die uit deze pilot volgen kan Rijkswaterstaat met gemeenten delen zodat zij stappen kunnen zetten richting de optimale inrichting van containerparkjes. Op deze manier draagt Rijkswaterstaat bij aan effectieve en vooruitstrevende oplossingen gericht op de wortel van het bijplaatsprobleem: het gedrag van bewoners.

BIJPLAATSINGEN DE KOPPEL EN DE KRUISKAMP

In Amersfoort is er in diverse wijken dagelijks sprake van bijplaatsingen naast de ondergrondse containers (zie afbeelding 1 en 2). Deze bijplaatsingen zorgen voor een rommelige uitstraling in de buurt. Dit leidt tot ergernissen en overlast bij bewoners. Ook zorgen bijplaatsingen ervoor dat vuilnismannen minder goed hun werk kunnen doen. De containers kunnen niet geleegd worden als er afval op de containerplaat ligt. Het schoonmaken en -houden van de omgeving kost vervolgens veel tijd en geld. Voor deze pilot zijn de wijken 'De Koppel' en 'De Kruiskamp' geselecteerd. In deze wijken zijn er vaak bijplaatsingen en rijden er dagelijks wagens van de ROVA (afvalophaaldienst) rond om de bijplaatsingen te verwijderen.

Afbeelding 1 en 2. Bijplaatsingen bij de containers bij enkele locaties in de Koppel en de Kruiskamp.

LEESWIJZER

In dit rapport lees je de theorie achter de aanpak, informatie over de interventie, de onderzoeksofzet en de meetmethode, de resultaten van de interventie, de conclusie van deze pilot en aansluitend onze aanbevelingen.

WEGVALLEN CAPACITEIT VAN GEMEENTE

Tijdens het verloop van dit project viel vanwege onvoorziene omstandigheden plotseling de capaciteit bij de gemeente Amersfoort voor dit project weg. Voor ons hield dit in dat er vanuit de gemeente geen budget en weinig tijd beschikbaar was om aan dit project te besteden. Hierdoor waren wij genoodzaakt het project in afgeslankte vorm voort te zetten. Dit zorgde er o.a. voor dat er minder meetdagen waren dan wij voor ogen hadden, en dat er een minder grote interventie uitgevoerd kon worden. Dit uitte zich bijvoorbeeld in dat de basis bij de containerlocaties voor de interventie niet op orde gemaakt kon worden door de gemeente.

THEORIE

Pas wanneer je gedrag begrijpt kun je het beïnvloeden. De aanpak voor bijplaatsingen baseren we op wetenschappelijke inzichten uit de psychologie. In deze pilot verrichten we eerst een deskresearch waarmee we algemene motieven, weerstanden en omgevingsfactoren in kaart brengen die bijplaatsingen verklaren. Gedragsverandering is maatwerk. We doen daarom aansluitend een vooronderzoek in de vorm van interviews onder bewoners om de specifieke relevante motieven, weerstanden en omgevingsfactoren van onze doelgroep te achterhalen.

ONBEWUST GEDRAG

Bij het beïnvloeden van gedrag richt men de pijlen vaak op ratio; op de mens als bewust denkend en handelend. Het idee is dat je mensen in actie krijgt met goede voor- en tegenargumenten, een boete of beloning. Na een afweging van de voor- en nadelen, kunnen ze er vervolgens niet meer omheen, toch? In de praktijk blijken mensen echter alleen bewuste afwegingen te maken wanneer er sprake is van veel (persoonlijk) belang en bovendien voldoende tijd, zin, energie en cognitieve capaciteit. In werkelijkheid komt het meeste van ons dagelijkse gedrag dan ook niet bewust, maar onbewust tot stand. Aangezien omgaan met afval voor de meeste mensen niet van groot persoonlijk belang is, is het belangrijk om hier ook op de onbewuste factoren in te spelen.

SOCIALE NORM

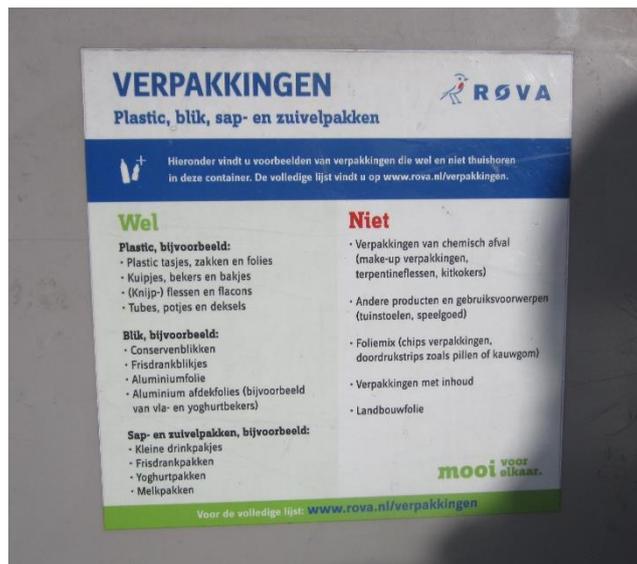
Een belangrijke factor is de staat van de omgeving. Hoe de omgeving eruitziet heeft namelijk invloed op ons gedrag. Een vervuilde omgeving heeft een aanzuigende werking op meer vervuiling, zoals bijplaatsingen. Daarnaast is het zo dat mensen eerder geneigd zijn hun afval bij te plaatsen wanneer zij zien dat anderen dit ook doen. Hiervoor is het niet eens nodig dat ze daadwerkelijk anderen zien bijplaatsen, het is al genoeg als het resultaat van de actie (de afvalzakken of het grofvuil naast de container) zichtbaar is.

KENNIS OVER HET GEWENSTE GEDRAG

Om het juiste gedrag uit te kunnen voeren is het belangrijk dat bewoners weten wat dit juiste gedrag is. Wij hebben in de wijk in Amersfoort een vooronderzoek uitgevoerd om de specifieke factoren die in deze situatie een rol spelen in kaart te brengen. Tijdens dit vooronderzoek namen wij korte interviews (ongeveer 5 minuten) bij bewoners af.

In ons vooronderzoek kwamen wij erachter dat veel bewoners niet wisten waar ze hun grofvuil kwijt konden, of dat het aanbieden ervan na een telefonische afspraak gratis was. Andere bewoners dachten dat grofvuil naast de container aanbieden de juiste manier was. Dit beeld wordt voor de bewoners bevestigd doordat de ROVA de bijplaatsingen elke keer weghaalt. Bewoners dachten dat dit zo hoorde. Bovendien ontdekten we dat de ROVA mensen vroeg hun grofvuil bij de ondergrondse containers te zetten wanneer zij een afspraak maakten om grofvuil op te laten halen. Dit draagt bij aan een slechte norm en een onduidelijke situatie. Bovendien leer je bewoners op deze manier het foute gedrag aan. Doordat deze onjuiste kennis bij de bewoners aanwezig was, wisten zij ook niet wat zij anders moesten doen.

Daarnaast kwamen wij er ook achter dat veel bewoners in deze wijk de Nederlandse taal niet voldoende machtig waren. Het is een multiculturele wijk met veel verschillende nationaliteiten. De ROVA communiceert hun afvalboodschappen op dit moment alleen in het Nederlands, zowel per brief als op de containers. Ook staat er veel tekst op de stickers die niet goed aansluit op de wijze waarop ons brein onbewust informatie verwerkt (zie afbeelding 3 en 4). Voor mensen die zelfs de taal niet machtig zijn is de kans op een effectieve informatieoverdracht zeer klein. Om toch kennis over de juiste manier van het aanbieden van afval bij deze doelgroep over te brengen, is het belangrijk dit op een andere manier te uiten, bijvoorbeeld door het gebruik van algemene symbolen in plaats van tekst.

Afbeelding 3 en 4. Oorspronkelijke stickers op de ondergrondse containers.

INTERVENTIE

INTERVENTIE

Om het gewenste afvalgedrag bij bewoners te stimuleren, moeten bewoners wel weten wat het gewenste gedrag is. Hier werd op ingespeeld door te communiceren over het juiste afvalgedrag. Daarnaast hebben wij bij het plaatsen van de interventie de stoep rondom de containers goed schoongeveegd om de containers een schone uitstraling te geven en hiermee de juiste schone norm neer te zetten.

STOEPCOMMUNICATIE

In Amersfoort kunnen bewoners hun grofvuil gratis naar de vuilstort brengen, of het gratis laten ophalen aan huis. Hiervoor kunnen bewoners het telefoonnummer van de ROVA bellen en een afspraak maken over wanneer het grofvuil wordt opgehaald. Uit ons vooronderzoek bleek dat dit bij bewoners niet bekend is. Het grofvuil dat ze naast de container zetten haalt ROVA immers elke keer weg. Hierdoor lijkt het alsof dit gedrag gewenst is. Onze strategie focuste zich daarom op het duidelijk maken van het gewenste afvalgedrag aan de bewoners. Samen met ANDC plaatsten wij daarom opvallende stoepcommunicatie voor de ondergrondse containers waar het gewenste gedrag duidelijk werd gemaakt (zie afbeelding 5). Wanneer bewoners aan komen lopen met hun afval wekt deze stoepcommunicatie meteen de aandacht. Dit brengt mensen uit hun automatische piloot en maakt dat ze open staan voor nieuwe informatie.

Afbeelding 5. De containers met stoepcommunicatie en containerstickers aan de Magelhaenstraat.

STICKERCOMMUNICATIE

Naast de boodschap die op we op de grond plaatsten, hebben we ook stickers op de ondergrondse containers geplaatst met hierop dezelfde boodschap (zie afbeelding 6). Op deze stickers wordt met duidelijke en simpele symbolen gecommuniceerd wat bewoners met hun grofvuil kunnen doen. Wij kozen voor communicatie op en rondom de containers omdat dit het moment is waarop bewoners met afval bezig zijn en daarmee ontvankelijk zijn voor een boodschap over afval. Daarnaast is het lastig een hardnekkige gewoonte met één keer communiceren (door middel van een flyer bijvoorbeeld) te veranderen. Deze blijvende boodschap speelt beter in op de totstandkoming van gewoontegedrag.

Afbeelding 6. De communicatiesticker die in samenwerking met ANDC is ontwikkeld.

GROFVUIL AANBIEDLOCATIE

Wij spraken met ROVA een andere aanbiedlocatie voor grofvuil af dan naast de ondergrondse containers. Wanneer bewoners belden om grofvuil op te laten halen, hanteert ROVA voortaan andere aanbiedlocaties in de wijken. Dit draagt bij aan een schone omgeving rondom de containers en zet daarmee een juiste nieuwe norm neer.

ONDERZOEKSOPZET

Om erachter te komen of de interventie effectief was in het reduceren van het aantal bijplaatsingen, voerden we een wetenschappelijk verantwoorde effectmeting uit. De volgende methode werd hiervoor gehanteerd:

LOCATIES

Om het effect van de interventie wetenschappelijk te toetsen, selecteerden we één wijk als interventielocatie en één als controlelocatie. Op willekeurige basis bepaalden we welke wijk als interventielocatie fungeerde en welke als controlelocatie. Met kennis uit de gemeente Amersfoort zorgden we voor twee goed vergelijkbare wijken met eenzelfde omvang van bijplaatsingsproblematiek. Uiteindelijk is in de wijk 'De Kruiskamp' de interventie uitgevoerd, en werd de wijk 'De Koppel' als controlelocatie gekozen.

VOOR- EN NAMETING

We voerden eerst een voormeting uit bij beide locaties. Hierdoor wisten we hoeveel bijplaatsingen er normaliter naast de ondergrondse containers werden geplaatst. Op deze manier kunnen we de mate van bijplaatsingen voor en na het plaatsen van de interventie met elkaar vergelijken. Na het plaatsen van de interventie werden opnieuw op beide locaties het aantal bijplaatsingen geteld.

EXPERIMENTELE EN CONTROLELOCATIES

Storende variabelen kunnen een verschil veroorzaken tussen de voor- en nameting. Denk bijvoorbeeld aan de impact van vakanties of weersomstandigheden op de hoeveelheid bijplaatsingen. Zo kan regen er bijvoorbeeld voor zorgen dat mensen minder snel geneigd zijn naar buiten te gaan met hun afval, waardoor de hoeveelheid bijplaatsingen ook vermindert. Het is mogelijk dat het tijdens de nameting erg slecht weer is, waardoor er ook minder afval wordt bijgeplaatst. Bij de nameting concludeer je dan ten onrechte dat de interventie voor minder bijplaatsingen zorgt, terwijl niet de interventie, maar het slechte weer voor minder bijplaatsingen heeft gezorgd. Een voor- en nameting op controlelocaties vormt een controle voor de invloed van dit soort storende factoren.

We plaatsten de interventies bij 9 containers in de Kruiskamp, die door middel van een locatiecheck in samenwerking met ROVA waren geselecteerd. Dit noemen we de experimentele conditie. Bij de 8 controlelocaties in de Koppel werd er niets aan de situatie veranderd. Vervolgens voerden wij de nameting uit, waarna we afsluitend alle verzamelde data analyseerden om erachter te komen of de hoeveelheid bijplaatsingen significant was afgenomen door de interventie (zie afbeelding 7 voor een schematische weergave).

Afbeelding 7. Een schematische opzet van de effectmeting voor dit project.

BIJPLAATSINGEN TELLEN

De effectiviteit van de interventie maten wij door de hoeveelheid bijplaatsingen naast de ondergrondse containers te tellen. Dit deden we op de volgende manier:

Stagiaire Lieske ging 2 dagen in de week, op dinsdag en donderdag, op vaste tijdstippen naar Amersfoort en maakte een ronde langs alle containerlocaties. Hier turfde ze het aantal bijplaatsingen, opgedeeld in categorieën (afvalzakken, dozen, grofvuil). Met de ROVA maakten wij de afspraak dat zij op maandag en woensdag op vaste tijden de bijplaatsingen verwijderden, zodat bewoners op beide meetdagen evenveel tijd hadden om bij te plaatsen.

SCHOONBELEVING IN DE WIJK

Naast het verminderen van het aantal bijplaatsingen was het doel van deze pilot ook om de schoonbeleving die de bewoners van de wijk hebben te meten. Het is belangrijk dat bewoners een positief beeld hebben van de wijk en het gevoel hebben dat ze in een schone buurt wonen.

De schoonbeleving maten wij door het houden van interviews met de bewoners in de wijk. Na het invoeren van de interventie werden korte interviews van ongeveer 5 minuten met de bewoners gehouden. Hierbij stelden we meerdere vragen over de schoonbeleving in de wijk en hoe de bewoners de interventie ervaarden.

DUUR VAN HET ONDERZOEK

De voormeting begon op 7 maart en duurde tot en met 9 april. Op 10 april werden de interventies geplaatst. De nameting liep van 10 april tot en met 14 mei. Dit zorgde in totaal voor 10 dagen aan voormeting, en 10 dagen nameting.

RESULTATEN

Na het uitvoeren van de metingen analyseerden we de data met het statistische softwareprogramma SPSS. Er werden meerdere analyses uitgevoerd om achter het effect van de interventies te komen. Daarnaast hielden we interviews om de schoonbeleving in de wijk te meten.

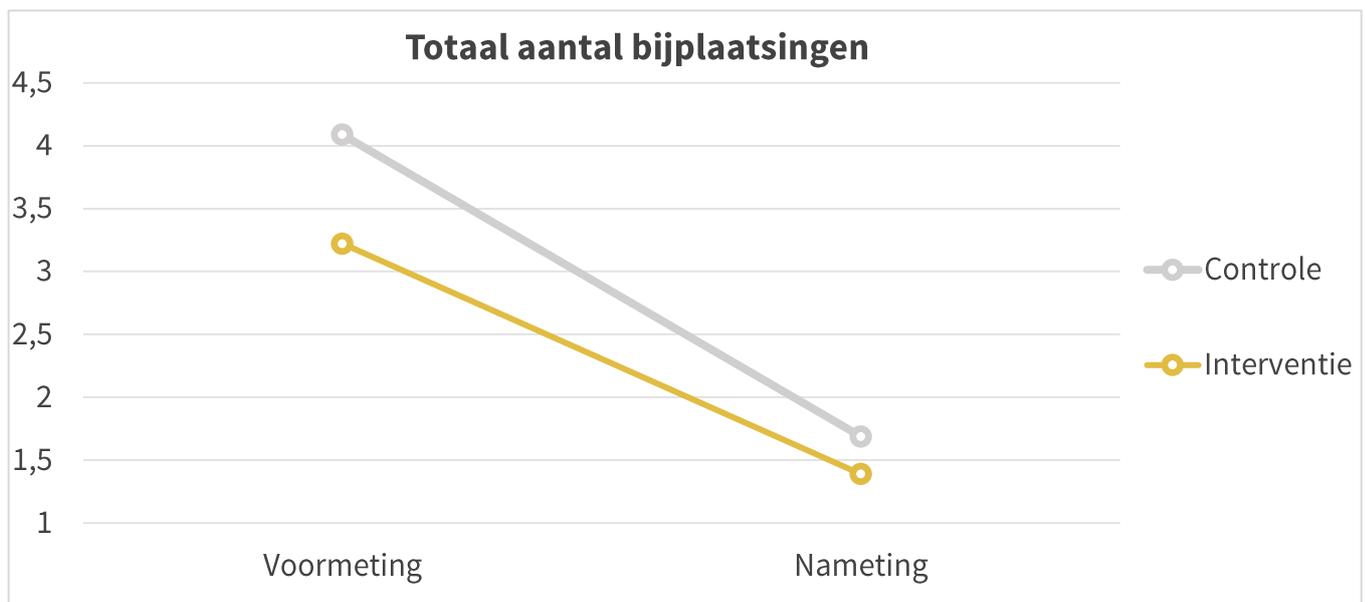
EFFECTMETING

We analyseerden de resultaten en keken hierbij of het totale aantal bijplaatsingen is afgenomen. Daarnaast keken we exploratief of er per categorie (zakken, dozen, grofvuil) verschillen aanwezig zijn.

Wanneer we spreken over significante verschillen tussen beide locaties, betekent dit dat de verschillen betekenisvol zijn. Als de verschillen tussen beide locaties niet significant zijn, betekent dit dat we moeten aannemen dat het gevonden verschil op toeval berust.

TOTAAL AANTAL BIJPLAATSINGEN

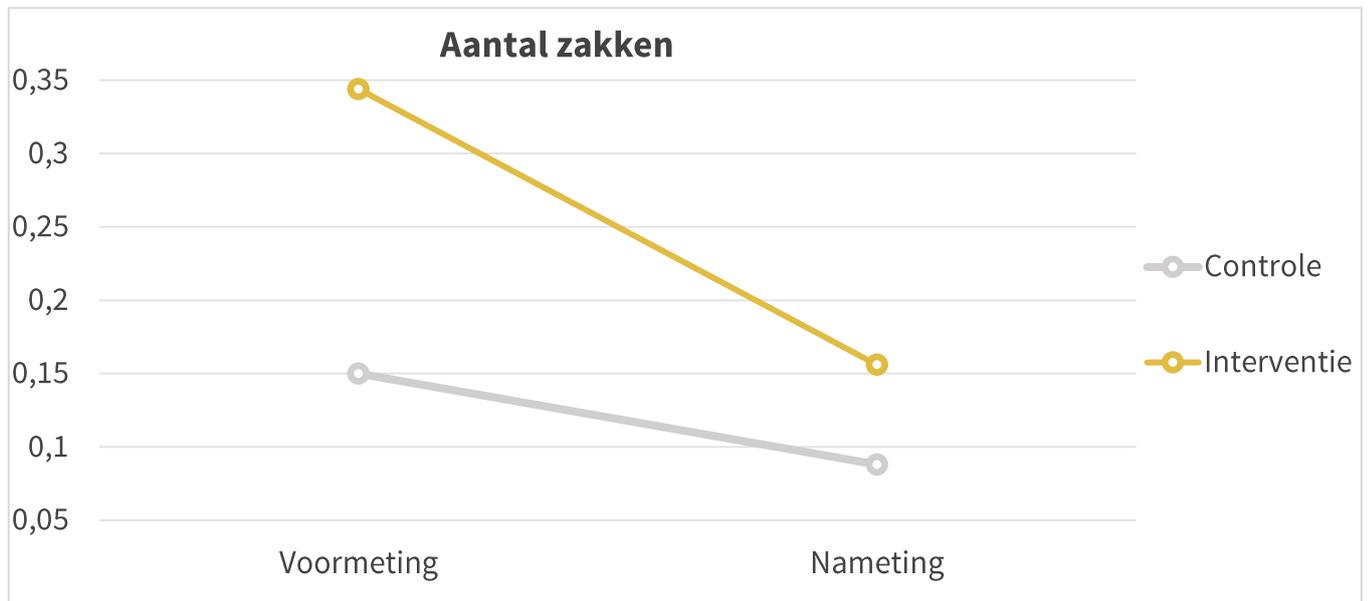
Na het plaatsen van de interventie nam het totale aantal bijplaatsingen met 61,7 procent af ten opzichte van de voormeting. Echter nam het aantal bijplaatsingen op de controlelocaties ook met 58,7 procent af. Uit de analyses blijkt dat het aantal bijplaatsingen over tijd niet significant verschilde tussen de controle- en interventiegroep.

Grafiek 1. Weergave van het gemiddeld totale aantal bijplaatsingen tijdens de voor- en nameting per locatie

ZAKKEN

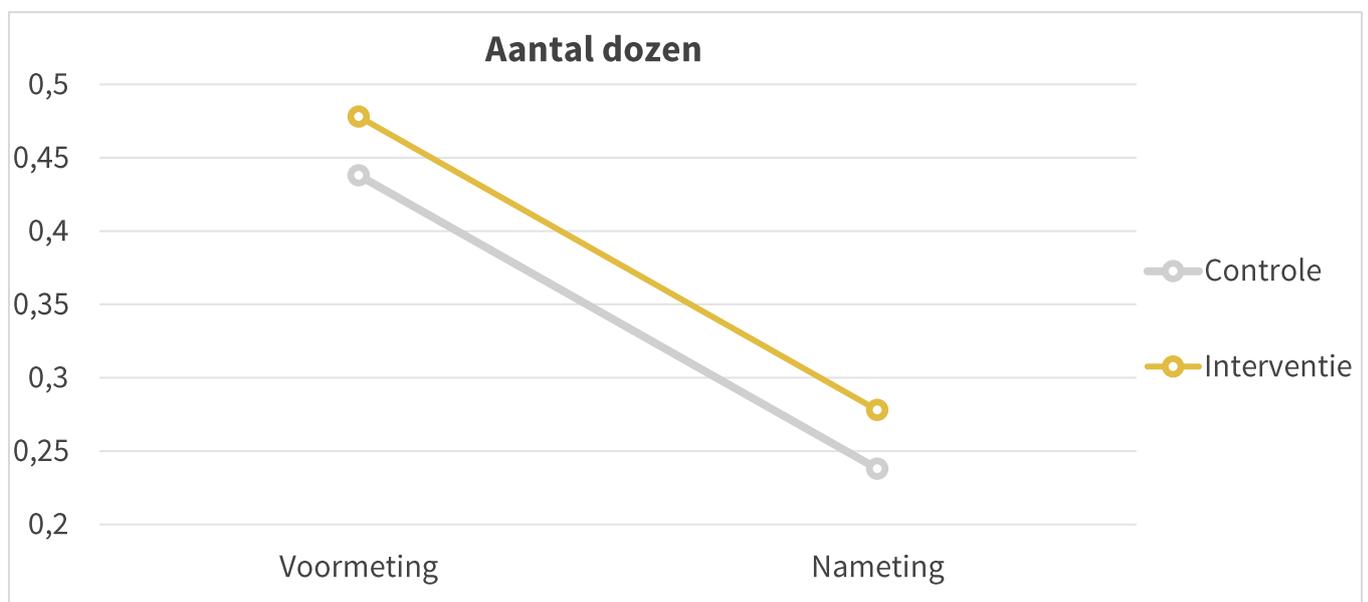
Na het plaatsen van de interventie nam het aantal zakken dat werd bijgeplaatst met 54,8 procent af. Echter nam het aantal zakken op de controlelocaties met 41,7 procent af. In beide condities was dus een afname van het aantal bijgeplaatste zakken. De twee groepen verschilden niet significant van elkaar.

Grafiek 2. Weergave van het gemiddelde aantal zakken tijdens de voor- en nameting per locatie

DOZEN

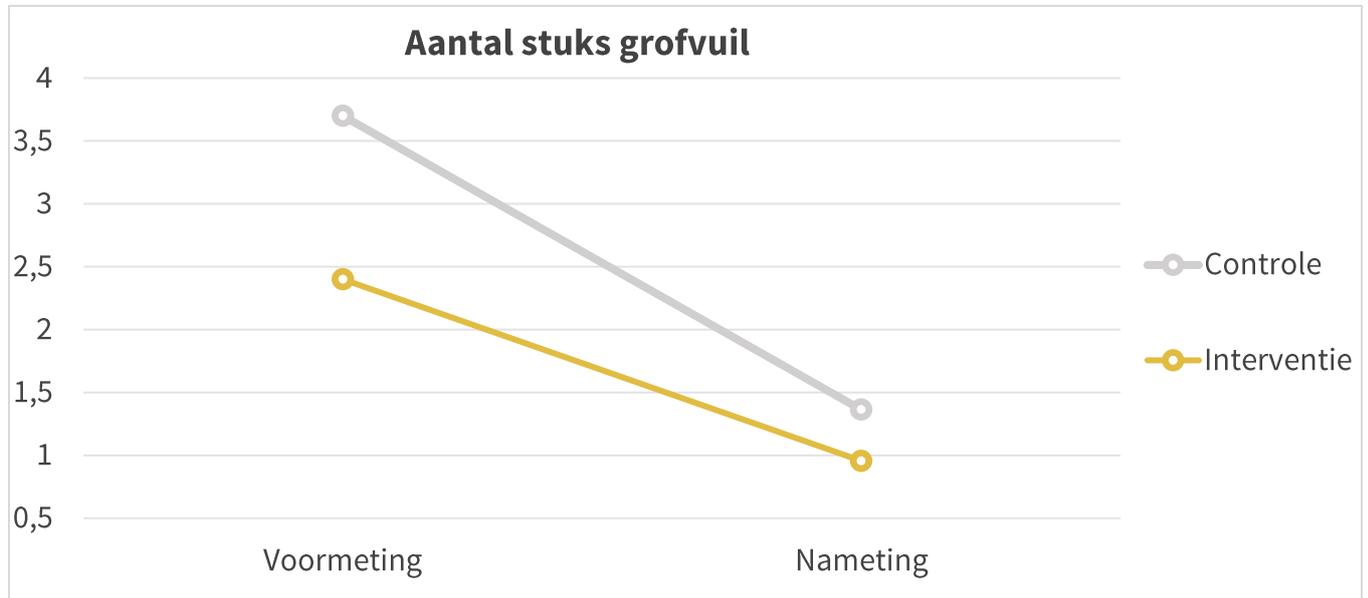
Na het plaatsen van de interventie nam het aantal dozen dat werd bijgeplaatst met 41,9 procent af. Het aantal dozen dat bij de controlelocaties werd bijgeplaatst nam met 45,7 procent af. Deze twee groepen verschilden niet significant van elkaar.

Grafiek 3. Weergave van het gemiddelde aantal dozen tijdens de voor- en nameting per locatie

GROFVUIL

Na het plaatsen van de interventie nam het aantal stuks grofvuil dat werd bijgeplaatst met 60,2 procent af. Het aantal stuks grofvuil dat bij de controlelocaties werd bijgeplaatst nam met 63,2 procent af. De twee groepen verschilden niet significant van elkaar.

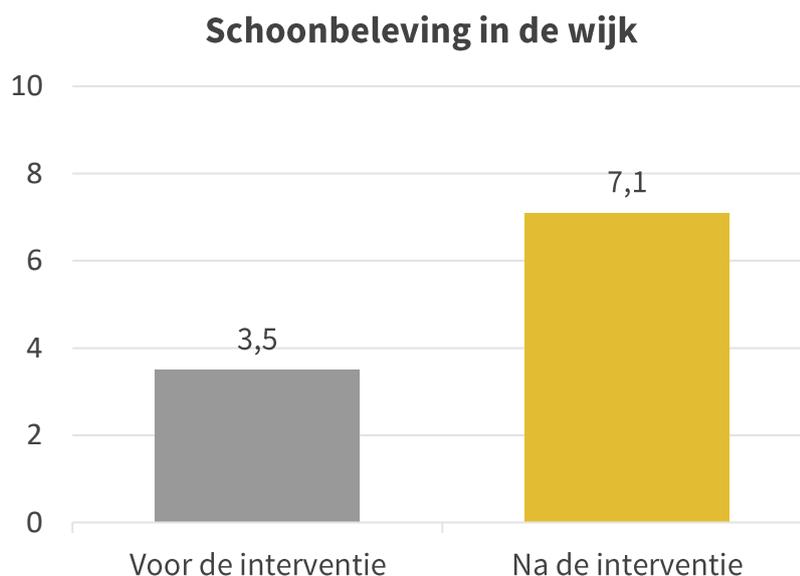
Grafiek 4. Weergave van het gemiddelde aantal stuks grofvuil tijdens de voor- en nameting per locatie

INTERVIEWS

Naast de objectieve metingen waarbij we de hoeveelheid bijplaatsingen telden, namen we na het invoeren van de interventie ook interviews af in de Kruiskamp. Dit is gedaan om te kijken wat bewoners van deze wijk van de interventie vonden en of zij verschil ervaarden in de hoeveelheid bijplaatsingen. Om hier zicht op te krijgen namen wij, na het uitrollen van de interventie 25 interviews af.

SCHOONBELEVING

We vroegen de buurtbewoners naar hoe schoon ze het normaal gesproken vonden rondom de ondergrondse containers (dus voordat de interventie werd geplaatst). Het rapportcijfer wat hieruit voortkwam was een 3,5 gemiddeld. Men kon antwoorden op een schaal van 1-10. Vervolgens vroegen we ook wat bewoners na de plaatsing van de grondcommunicatie en containerstickers vonden van de schoonheid rondom de containers. Bewoners beoordeelden dit nu met een 7,1 gemiddeld. Het verschil tussen hoe bewoners de schoonbeleving voor en na de interventie beleefden verschilde significant van elkaar.

Grafiek 5. De schoonbeleving in de wijk 'de Kruiskamp' voor en na plaatsing van de interventie

MENING OVER DE PROBLEMATIEK

De meeste buurtbewoners gaven aan dat ze zich stoorden aan de bijplaatsingen. Zo vond 48 procent van de ondervraagden het rommelig, 44 procent vond het vies en 24 procent van de mensen vond het asociaal.

MENING OVER DE GRONDCOMMUNICATIE EN STICKERS

We kunnen concluderen dat de bewoners de grondcommunicatie en stickers op de containers goed ontvingen. De volgende, of vergelijkbare, uitspraken werden regelmatig gedaan:

- Goed idee: zo zetten mensen vast geen afval of grofvuil meer bij de container. (20%)
- Mooi hoe het er nu uit ziet. (24%)
- Goed idee: de gemeente laat zien dat ze de afvalproblematiek serieus nemen. (16%)

Ook speelde er bij sommige bewoners wat scepsis:

- Leuk idee op korte termijn, maar over een paar weken is alles weg, wat dan? (20%)

DUIDELIJKHEID COMMUNICATIE

Wanneer bewoners gevraagd werd naar de duidelijkheid van de boodschap die gecommuniceerd werd bij de container, reageerden zij positief. Ze gaven de duidelijkheid van de communicatie gemiddeld een 8,4.

BELEVING OPENBARE RUIMTE

De grote meerderheid van de geïnterviewden (80%) gaf aan dat ze denken dat buurtbewoners de openbare ruimte door deze grondcommunicatie en stickers wat positiever beleven.

MEER GRONDCOMMUNICATIE EN STICKERS IN DE WIJK

De meeste buurtbewoners gaven aan graag meer van dit soort communicatie in de buurt te zien: 60 procent antwoordde “ja”, en 40 procent “misschien”. Geen van de geïnterviewden was erop tegen.

INTERESSANTE QUOTES

- “Wat supergoed dat hier iets aan gedaan wordt, dit ziet er ook erg leuk en duidelijk uit.”
- “De containers zelf kunnen wel een schoonmaakbeurt gebruiken.”
- “Leuk idee, maar het moet wel bijgehouden worden die stoeptekeningen.”
- “De containers zijn vaak smerig, er liggen veel glasscherven bij en je moet oppassen waar je loopt om dingen weg te gooien.”
- “Duidelijk wat je moet doen, je kan er zo niet meer omheen.”

CONCLUSIE

In zowel de experimentele conditie als bij de controlelocaties, werd tijdens de nameting minder bijgeplaatst. De extra communicatie zorgde niet voor significant minder bijplaatsingen ten opzichte van de controlelocaties. Dit betekent dat we uit dit onderzoek niet kunnen concluderen dat de geplaatste communicatie voor een afname in bijplaatsingen heeft gezorgd. Hieronder bespreken we mogelijke verklaringen voor het niet gevonden effect.

BIJPLAATSINGEN

CONTROLEGROEP VERANDERT MEE

Een onderdeel van onze interventie was dat ROVA bij belafspraken aan bewoners doorgaf het afval niet meer bij ondergrondse containers aan te bieden. Dit kon echter niet alleen bij de interventielocatie ingevoerd worden maar is bij alle telefoontjes gedaan, dus ook bij de controlelocatie. Dit kan verklaren waarom er ook op de controlelocatie een daling was in het aantal bijplaatsingen bij de ondergrondse containers.

Het is ook mogelijk dat er besmetting tussen de condities heeft plaatsgevonden. Beide wijken lagen direct naast elkaar, waardoor het mogelijk is dat mensen uit andere wijken langs de interventielocatie fietsten of wandelden en daarmee ook kennisnamen van de interventie en de bedoeling voor grofvuil. Daarnaast zijn er ook enkele berichten in de media geweest over de plaatsing van de interventie, waardoor mensen hiervan kennisnamen. Dit zou ook in een beperkte mate kunnen bijdragen aan de daling in de controlegroep.

Ook is het denkbaar dat het bijplaatsen van afval naast de container seizoensgebonden is. We weten dat het weer sterke invloed heeft op het gedrag van mensen. Zo kan regen mensen tegenhouden om naar buiten te gaan met hun afval. Als het weer tijdens de voormeting beter was dan tijdens de nameting kan dit ook voor de gevonden daling hebben gezorgd. Ook kan een lenteschoonmaak zorgen voor meer bijplaatsingen.

ONVOLDOENDE MEETPUNTEN & WEINIG PROBLEEMGEDRAG

Voor dit project hebben er relatief weinig metingen plaatsgevonden. Er waren 10 meetmomenten tijdens de voor- en nameting op 9 interventie- en 8 controlelocaties. Wij zijn een voorstander van meer metingen, omdat je dan beter kan zeggen of een interventie daadwerkelijk effect heeft gehad of niet. Er was in deze situatie bovendien weinig probleemgedrag aanwezig (bij de nameting lag er dagelijks gemiddeld slechts 1 stuk grofvuil per locatie). Met het huidige aantal meetpunten is het met deze omvang van probleemgedrag dan lastig om een effect te kunnen vinden. Doordat de capaciteit van de gemeente tijdens dit project wegviel, konden we niet meer meetpunten realiseren.

BASIS NIET OP ORDE

Daarnaast was de basis bij deze containers niet op orde; de omgeving rondom de containers was vaak nog erg rommelig. Er lagen bijvoorbeeld glasscherven of verfsten op en om de containerplaat. Daarnaast lag er vaak zwerfafval in de omgeving. Dit zorgt voor een rommelige en niet schone omgeving. Een vervuilde omgeving trekt meer afval

aan. Dit is een mogelijke oorzaak voor het niet vinden van een significante afname in het aantal bijplaatsingen bij de interventielocatie.

SCHOONBELEVING VAN DE BEWONERS

Het resultaat van de interventie is niet alleen in cijfers uit te drukken. Ook is de bewoners gevraagd naar hun mening over de interventie. De buurtbewoners zijn over het algemeen positief over de communicatie en stickers die op en rond de ondergrondse containers zijn geplaatst. Ze vinden het goed dat de gemeente laat zien de afvalproblematiek serieus te nemen en op zoek is naar oplossingen hiervoor. Bovendien denken veel bewoners dat het werkt om bijplaatsingen tegen te gaan. Ook zijn sommigen nog sceptisch of de communicatie daadwerkelijk gaat helpen en twijfelen ze over de houdbaarheid van de grondcommunicatie. Toch gaf het grootste gedeelte van de bewoners aan graag meer van deze communicatie in de buurt te zien.

AANBEVELINGEN

Op basis van het huidige onderzoek adviseren wij het volgende:

AANBIEDLOCATIE GROFVUIL

Uit ons vooronderzoek bleek dat bewoners de boodschap kregen om hun grofvuil in de buurt van de ondergrondse container te zetten wanneer zij met de ROVA belden om grofvuil op te laten halen. Voor bewoners is het hierdoor onduidelijk wat wel en niet mag. Hiermee communiceer je naar de bewoners de norm dat grofvuil naast de container hoort te staan en geef je bewoners feedback dat afval naast containers wordt opgehaald. Wij adviseren daarom voor grofvuil ophaalafspraken het volgende:

- houd als aanbiedlocatie voor grofvuil nooit de ondergrondse container aan maar een andere toegankelijke locatie in de wijk.

BASIS OP ORDE

Voordat je een interventie uitvoert is het van belang dat de basis van de containers op orde is voor het gewenste resultaat. Wanneer containers vies zijn, zullen bewoners eerder afval bijplaatsen. Een vieze container raken we liever niet aan, en we zullen niet snel door glasscherven lopen om ons afval weg te kunnen gooien. Ook als containers kapot zijn of vol zitten, is het voor bewoners een hogere drempel om het gewenste gedrag te vertonen en uit te wijken naar een alternatieve container. Een container kan duidelijke communicatie hebben en mooie stickers, maar zolang de container zelf vies is of vol zit,

zal dit niet het gewenste effect hebben. Bij het huidige onderzoek was het vanwege de capaciteit bij de gemeente niet mogelijk om de ondergrondse containers tijdens het plaatsen van de interventie goed schoon te maken, waardoor deze alsnog een rommelige uitstraling hadden. Dit kregen wij ook terug van bewoners. Mogelijk heeft dit bijgedragen aan het uitblijven van een effect. Wij adviseren daarom:

- maak eerst de basis op orde voordat er andere maatregelen worden ingezet.

COMMUNICATIE BIJ CONTAINERPARKJE

Mensen handelen doorgaans op de automatische piloot wanneer ze bij de ondergrondse container staan om hun afval weg te gooien en zullen niet snel de moeite nemen om grote stukken tekst te lezen. Daarnaast zijn veel mensen uit de doelgroep de Nederlandse taal niet machtig. Door gebruik te maken van symbolen los je dit probleem op omdat dit zich niet tot één taal beperkt. Daarnaast worden symbolen sneller door onze hersenen verwerkt waardoor de boodschap eerder overgebracht wordt. Tijdens dit project zijn we veel lange teksten op containers tegengekomen. Een les voor gemeenten/afvaldiensten hierin is om een compacte boodschap die ondersteund wordt door symbolen te communiceren. Kanttekening is wel dat dit in het huidige onderzoek niet bewezen effectief is gebleken. Toch adviseren wij op basis van eerdere onderzoeken het volgende:

- communiceer alleen het strikt noodzakelijke met tekst maar probeer verder zo veel mogelijk gebruik te maken van symbolen. Dit sluit aan bij de manier waarop ons brein onbewust informatie verwerkt.